

col. (r) Remus Macovei

Colonelul Gabriel Marinescu

MONUMENTUL DEDICAT „REGIMENTULUI DE FIER“

ISTORICUL REGIMENTULUI

Batalionul 9 Vânători a fost înființat de regele Carol I prin Înaltul Decret Nr. 885 din 15 martie 1904, fiind dislocat la pace în garnizoana Constanța. Batalionul era în subordinea Diviziei 9 Infanterie, iar în caz de mobilizare se transforma în regiment.

În Al Doilea Război Balcanic, după executarea mobilizării, la 29 iunie 1913, Regimentul 9 Vânători, comandat de locotenent colonelul M. Nedeianu, a trecut la acoperirea frontierei între Dobromir și Hairanchioi (Dumbrava). Ulterior, va înainta în teritoriul Bulgariei, participând la ocuparea orașului Bazargic, în final se va dispune în tabără Botena Histenci, având în responsabilitate acoperirea

frontierei în zona de la nord vest Karadja, iar la sud până dincolo de Giuleckcile și Sudjuskioi.

În Războiul de Reîntregire României Regimentul 9 Vânători, comandat de locotenent colonelul Velescu Ioan (august - septembrie 1916) și locotenent colonelul Rasoviceanu Gheorghe (septembrie 1916 - 1921), va participa acțiuni militare pe 54 de câmpuri de bătaie, cele mai importante fiind:

Luptele pentru apărarea Dobrogei (15 august – 12 Octombrie 1916): Casimkioi, Ceaușkioi, Caraomer (Negru Vodă), Mustafacâ (Comana), Amzacea, Topraisar, Osmanfacâ (Bărăganu), Nazarcea, Caramurat (Mihail Kogălniceanu), Ghelengic (Mireasa), Coiun Punar, Ostrov;

Bătălia pentru apărarea Bucureștiului (18 – 30 noiembrie 1916): Stâlp, Epurești;

Bătălia de la Mărășești (26 iulie - 7 august 1918);

Luptele de la Muncelu și Poienile Popii (8-25 august 1917);

Dezarmarea trupelor bolșevice de la Socola (8 – 9 septembrie 1918);

Dezarmarea trupelor ruse în retragere prin județele Botoșani și Dorohoi (16 decembrie 1917 – 22 februarie 1918): Mihăileni, Sânăuți;

Apărarea noii frontiere pe Nistru (12 aprilie - 8 decembrie 1918): Cioburci – Crocmaz;

Luptele din Transilvania și Ungaria (31 ianuarie – 18 octombrie 1919): Csucs, Cărpinet, Beiuș, Belso-Bocs, Kulso- Bocs, Takta Szada, Balsa, Vencssello, Sabolcs.

Jertfa de sânge a Regimentului 9 Vânători a fost imensă: 28 de ofițeri și 1.100 de soldați morți pe câmpurile de luptă. Ar mai trebui adăugați miile de militari răniți, unii chiar de trei ori, precum și militarii dispăruți.

Regele Ferdinand a recunoscut jertfa militarilor Regimentului

9 Vânători, decorând, la 10 mai 1918, pe Platoul Aviației din Iași, drapelul de luptă al regimentului cu ordinul Militar *“Mihai Viteazul”* clasa a III-a. Un număr de șapte ofițeri ai regimentului vor fi de asemenea decorați cu cea mai înaltă distincție de război: locotenenții colonelii Gheorghe Rasoviceanu și Ștefan Artaxerxse, maiorul Artur Vârtejanu, căpitanul Dumitru D. Chirescu, locotenentul Constantin Văgăunescu, sublocotenenții Ioan Ștefănescu și Vasile Popov.

Ca urmare a comportării eroice de la Mărășești regimentul dobândește supranumele de *“Regimentul de fier”*.

EVOLUȚIA REGIMENTULUI 9 VÂNĂTORI ÎN PERIOADA INTERBELICĂ

După terminarea războiului, Regimentul 9 Vânători va fi dislocat în București, în cartierul Cotroceni, în fosta cazarmă a Regimentului 40 Infanterie Călugăreni.

În perioada 1919-1920, în momente de foarte grea cumpănă, militarii regimentului au acționat prin fabrici și atelierele CFR, pentru asigurarea ordinii și liniștii publice.

În timpul luptelor pentru apărarea Dobrogei, militarii Regimentului 9 Vânători au cooperat, pe câmpurile de luptă de la Caraomer (Negru Vodă), Amzacea și Topraisar, cu militarii Diviziei 1 Voluntari Sârbi *contribuind la cimentarea frăției dintre armata română și cea sârbă*.

Înființare Micii Antante (1920-1921), formată din România, Cehoslovacia și Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor, precum și căsătoria regelui Alexandru cu principesa Mărioara de Romania, va determina autoritățile române să acorde comanda onorifică a Regimentului 9 Vânători acestuia,

denumirea oficială devenind Regimentul 9 Vânători *“Alexandru al Iugoslaviei”*.

Perioada următoare este caracterizată de amplificarea colaborării cu Iugoslavia, absolut necesară în combaterea revizionismului maghiar.

La 6 iunie 1930, prin decretul Regal 1949, Regimentului nr. 9 Vânători *“Alexandru al Iugoslaviei”* i se schimbă denumirea în Regimentul II Vânători de Garda Nr. 9 *“Alexandru al Iugoslaviei”*.

Militarii regimentului vor primi din partea Regelui Iugoslaviei, în cadrul multelor sale vizite în România, un număr record de distincții - ordinele iugoslave: *“Sfântul Sava”*, *“Vulturul Alb”* și *“Coroana Iugoslavă”*.

INIȚIATIVA REALIZĂRII UNUI MONUMENT DEDICAT EROILOR REGIMENTULUI 9 VÂNĂTORI

Colonelul Gabriel Marinescu, fost comandant al Regimentului 9 Vânători *“Alexandru al Iugoslaviei”* în perioada 1928-1930, la solicitarea foștilor luptători ai Regimentului 9 Vânători, precum și a urmașilor celor căzuți pe câmpurile de luptă, va lua inițiativa ridicării unui monument în fața cazarmii din Cotroceni.

Dintre proiectele prezentate, colonelul Gabriel Marinescu, împreună cu Comitetul de inițiativă, vor alege macheta *“Avântul”*, prezentat la Expoziția Națională a Armatei din august 1919, operă a artistul Spiridon Georgescu.

Cel care va coordona realizarea monumentului în perioada 1930-1931, va fi noul comandant al regimentului, locotenentul colonel Alexandru Orășanu.

Fondurile necesare realizării monumentului au provenit din

INAUGURAREA MONUMENTULUI

“Monumentul Regimentului 9 Vânători de Gardă “Regele Alexandru I al Iugoslaviei” a fost dezvelit la 22 mai 1931.

La eveniment au participat regele Carol al II-lea, principele Nicolae, Nicolae Iorga, președintele Consiliului de Miniștri, generalul Ștefănescu Amza, din Ministerul de Război, o delegație iugoslavă condusă de colonelul Kristici, numeroși ofițeri superiori și inferiori din garnizoana București.

Ceremonialul militar și religios a debutat la ora 11.30 și a cuprins slujba religioasă, alocuțiunea locotenent colonelului Alexandru Orășanu, depunerea unei coroane de flori de către șeful delegației Iugoslaviei, defilarea gărzii de onoare.

După depunerea coroanei de onoare, Regele Carol al II-lea a rostit următoarele cuvinte: “Să trăiască M.S Alexandru, Regele Iugoslaviei, capul Regimentului 9 de Vânători”.

De o atenție deosebită s-a bucurat generalul Gheorghe Rasoviceanu, comandantul Regimentului 9 Vânători în Campania 1916-1919, care a fost decorat de către Regele Carol al II-lea cu ordinul “Coroana României” în grad de mare ofițer și care a fost felicitat de către Nicolae Iorga, în numele guvernului, pentru faptele de arme săvârșite în timpul războiului.

De asemenea, locotenentul colonel Alexandru Orășanu, a fost felicitat de către Regele Carol al II-lea, pentru contribuția sa la realizarea acestui monument.

La ora 13.30, la Palatul Regal, s-a desfășurat un dejun la care au participat Regele Carol al II-lea, principele Nicolae, ministrul Iugoslaviei la București, Anton Ciolak, însoțit de un grup de militari iugoslavi, generalii Ștefănescu Amza, Nicolae Samsonovici, Ion Bădescu, Ion Ilcuș, lt.col. Alexandru Orășanu, ofițeri superiori din comandamentele centrale (coloneii Ilie Șteflea, Paul Teodorescu, Constantin Sănătescu), generali și ofițeri în rezervă, precum și reprezentanții Curții Regale generalul Constantin Ilasievici, coloneii Grigorescu Traian, și Ion Stoicescu, căpitanul comandor Oreda Fundățeanu.

În seara aceleiași zile, în cazarma Regimentului 9 Vânători de Gardă “Regele Alexandru I al Iugoslaviei” a fost organizată o reuniune la care au participat toți foștii și actualii ofițerii ai regimentului.

Regele Carol al II-lea a toastat pentru regele Alexandru al Iugoslaviei, capul regimentului.

Generalul Gheorghe Rasoviceanu, în alocuțiunea sa a arătat că în aceste momente solemne gândurile tuturor militarilor regimentului se îndreaptă spre regele Ferdinand “care de atâtea ori ne-a cinstit

Locotenent-colonel Alexandru Orășanu

sumele donate din solda sa de către colonelul Gabriel Marinescu, din sumele de bani obținute de locotenentul colonel Alexandru Orășanu în urma susținerii unor conferințe în diferite garnizoane, precum și din contribuția benevolă a militarilor regimentului.

Monumentul care urma să se realizeze reprezintă statuia din bronz a unui infanterist român, în poziție de atac, ținând cu ambele mâini pușca și pregătindu-se să lovească cu patul armei - rupt - un inamic imaginar.

Statuia turnată în bronz la Fabrica și Turnătoria V.V. Rășcanu din București, a fost amplasată pe un soclu din piatră, care avea fixată o placă de bronz cu o sabie pe ea, iar pe sabie un vultur cu ciocul deschis și aripile întinse, gata să se repeadă înainte. Pe placa soclului era gravată inscripția: “Eroilor căzuți în luptele de la Mărășești 1916-1918”

Monumentul, cunoscut sub numele de Statuia Infanteristului, fără a ieși neapărat în evidență prin dimensiunile sale, impresionează prin expresivitatea realizării artistice, având valoare de simbol pentru vitejia, onoarea și spiritul de sacrificiu al soldatului român.

pe noi cei din al 9-lea mai presus de vrednicia noastră și aceia care au statornicit prin mormintele lor de la Ecrene, Caraomer, Amzacea, Topraisar peste Stâlp, Mărășești, până la Budapesta în apus și până la malul Nistrului la răsărit, locuri de adâncă cugetare. “

ÎN LOC DE EPILOG

Ambii militari implicați în realizarea acestui monument vor avea un sfârșit tragic.

Generalul Gabriel Marinescu va fi asasinat, de către legionari , în noaptea de 26/27 noiembrie 1940, în Închisoarea Militară Jilava, unde fusese încarcerat după înlăturarea Regelui Carol al II-lea.

Generalul Alexandru Orășanu a murit în 1950, în detenție, la două zile după arestare, în timpul regimului comunist. Familia presupune că s-a sinucis cu stricnină.

Dacă în perioada interbelică Monumentul Regimentului 9 Vânători de Gardă “Regele Alexandru I al Iugoslaviei” era un punct central în cadrul peisajului Cotrocenilor, astăzi monumentul este ecranat de o stație de carburant.

De asemenea, soclul monumentului a suferit modificări, după 1990, placa din bronz și decorația din partea superioară dispărând.

A MONUMENT DEDICATED TO THE “IRON REGIMENT”

Abstract: The paper details the history of the 4th Ranger Regiment, created in 1904 under the 9th Infantry Division in Dobrudja. Its major engagements in World War I are presented here alongside its commanders in the Interwar Period. The paper ends with the monument commemorating the sacrifices of the men, build in 1931.

Keywords: Rangers, 4th Regiment Vanatori, Dobrudja, World War I, Gabriel Marinescu, Alexandru Orasanu.

Bibliografie

Ion Solcanu, *Un Erou din Războiul de Întregire a României: Regimentul 9 Vânători*, Ed. Junimea, Iași, 2018

Ion Solcanu, *Operațiile și Istoricul Regimentului 9 Vânători în Războiul pentru Întregirea “Neamului Românesc” 1916-1919*, Ed. Enciclopedica, București, 2018

<https://www.cotroceni1900.ro/category/monumentul-reg-9-vanatori/>

https://glasul.info/2016/06/03/22-mai-1931-dezvelirea-monumentul-regimentului-9-vanatori/#google_vignette

<https://www.rumaniamilitary.ro/regimentul-2-vanatori-garda-no-9-regele-alexandru-al-iugoslaviei-sau-in-ca-o-poveste-cu-vanatori-regimentul-de-fier>